

TER BESLISSING
Aan

De minister

nota

Nota naar aanleiding van het verslag – Wijzigingswet
beperking toegang UBO-registers

Generale Thesaurie
Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

Datum
30 mei 2025

Notanummer
2025-0000142958

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief aan de
voorzitter van de Eerste Kam
2. Nota naar aanleiding van het
verslag

Aanleiding

De vaste commissie voor Financiën van de Eerste Kamer heeft op 1 april 2025 verslag uitgebracht over het wetsvoorstel Wijzigingswet beperking toegang UBO-registers. In bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag worden de vragen uit het verslag beantwoord.

Beslispunten

1. Wij adviseren u in te stemmen met de nota naar aanleiding van het verslag. Indien u akkoord bent, verzoeken wij u de volgende stukken te ondertekenen:
 - o De aanbiedingsbrief aan de voorzitter van de Eerste Kamer (bijlage 1);
 - o De nota naar aanleiding van het verslag (bijlage 2).
2. Daarnaast graag uw akkoord op het openbaar maken van de nu voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- Het wetsvoorstel beperkt de toegang tot informatie over de uiteindelijk belanghebbenden (UBO) van zowel vennootschappen en andere juridische entiteiten als trusts en soortgelijke juridische entiteiten.
- Deze aanpassing is noodzakelijk door de uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie waarin de openbare toegang tot de informatie in het UBO-registers die volgt uit de vijfde anti-witwasrichtlijn (AMLD5) ongeldig is verklaard. Deze bepaling was al geïmplementeerd in de Nederlandse regelgeving, waardoor een wijziging van de regelgeving nodig is.
- Op 19 juni 2024 is een nieuwe richtlijn (AMLD6) en verordening op het gebied van anti-witwasregelgeving gepubliceerd. In AMLD6 is bepaald dat lidstaten uiterlijk 10 juli 2025 de regels omtrent de toegang zodanig hebben aangepast dat de UBO-registers niet meer openbaar toegankelijk zijn, maar voor elke persoon of organisatie die een legitiem belang kan aantonen.
- Met dit wetsvoorstel wordt geregeld dat de volgende groepen toegang krijgen tot UBO-informatie uit de registers:
 - 1) Partijen in het kader van de aanpak en het voorkomen van witwassen:
 - a. Bevoegde autoriteiten;
 - b. Poortwachters van het financieel stelsel zoals banken en notarissen; en
 - c. Partijen met een legitiem belang zoals pers en maatschappelijke organisaties.

- 2) Partijen in het kader van de naleving van sanctieregelgeving:
 - a. Bevoegde autoriteiten in het kader van de Sanctiewet 1977;
 - b. Instellingen die een wettelijke taak hebben op grond van de Sanctiewet 1977 tot het screenen van relaties.
 - 3) Overheidsorganisaties die op grond van een (Europees) wettelijke taak UBO's moeten achterhalen.
 - 4) De juridische entiteiten voor zover het UBO-informatie over hun eigen entiteit betreft.
- In de wijzigingswet is een grondslag opgenomen om bij AMvB overheidsorganisaties die op grond van een (Europees) wettelijke taak UBO's moeten achterhalen en partijen met een legitiem belang aan te wijzen.
 - De AMvB inzake overheidsorganisaties die op grond van een (Europees) wettelijke taak UBO's moeten achterhalen wordt op dit moment openbaar geconsulteerd (tot 26 juni 2025).
 - Aan de uitwerking van de AMvB rondom legitiem belang wordt gewerkt. De verwachting is dat deze AMvB in de zomer van 2025 wordt geconsulteerd.
 - De vragen in het verslag zijn afkomstig van de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, D66, SGP en Volt. De vragen uit het verslag zien bijna allemaal op het de uitwerking van de AMvB inzake legitiem belang. Ook zijn er nog vragen gesteld over de bescherming van UBO's.
 - De nota naar aanleiding van het verslag wordt ook voorgelegd aan de ministers van Justitie en Veiligheid en Economische Zaken, u verstuurt de stukken mede namens hen.

Toelichting

Legitiem belang

- De leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, D66 en Volt hebben uitsluitend vragen gesteld over legitiem belang. De vragen zien op verschillende aspecten. Er zijn onder andere vragen gesteld over de uitwerking van legitiem belang, zoals de definitie en de categorieën. Tevens zijn er vragen gesteld over de case-by case toegang en of de regering in gesprek gaat met journalistieke en nieuwsorganisaties zodat journalisten niet te lichtzinnig of op basis van politieke sentimenten toegang wordt ontzegd. Tevens willen zij weten of er al een concept van de AMvB is, of de uitvoeringshandelingen van de Commissie over legitiem belang al beschikbaar zijn en of de regering hierop inbreng heeft geleverd.
 - In uw reactie wordt aangegeven dat AMLD6 het regelgevend kader bevat. Het strikt interpreteren van het begrip legitiem belang moet dus gebeuren met in achtname van AMLD6.
 - Voor journalisten geeft AMLD6 een ruime definitie. Hierbij wordt een afbakening gezocht die recht doet aan de definitie in de richtlijn. Enerzijds om uitvoering te geven aan de motie Flach en anderzijds om een objectieve toetsing mogelijk te maken.
 - Ook wordt toegelicht hoe het kabinet voornemens is om de werkwijze voor journalisten en maatschappelijke organisaties vorm te geven.
 - Tevens wordt er ingegaan op de mogelijkheden van het weigeren of intrekken van de toegang en de mogelijkheid tot bezwaar- en beroepsprocedures bij een besluit van de Kamer van Koophandel.
 - Aangegeven wordt dat het kabinet gesprekken voert met verschillende brancheorganisaties, waaronder de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ).

- Verduidelijkt wordt dat er volgens AMLD6 sprake is van 'categoriale toegang' voor journalisten en maatschappelijke organisaties. Voor alle andere categorieën geldt ook nog de eis dat zij voor elke aanvraag hun band met de specifieke juridische entiteit of juridische constructie waarover informatie wordt opgevraagd, moeten aantonen. Dit is een case-by-case beoordeling.

Bescherming van de UBO

- De leden van de SGP-fractie hebben vragen gesteld over de bescherming van de UBO. Meer specifiek of het kabinet het aannemelijk acht dat gegevens uit het register kunnen worden gebruikt voor aanslagen, of personen kunnen worden uitgezonderd van registratie vanwege risico's zoals fraude, ontvoering, chantage.
 - In reactie hierop wordt aangegeven dat er geen signalen zijn dat gegevens uit de UBO-registers worden misbruikt voor aanslagen of andere dreigingen.
 - Om de privacy van UBO's te beschermen zijn er enkele waarborgen. Vooruitlopend op het wetsvoorstel is de toegang beperkt tot de bevoegde autoriteiten en de meldingsplichtige instellingen. Tevens wordt er onderscheid gemaakt in welke gegevens voor welke groep zichtbaar zijn. Zo zijn adresgegevens alleen zichtbaar voor bevoegde autoriteiten en bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak.
 - Ook is het in bepaalde situaties (1. beveiliging van UBO door de overheid i.v.m. veiligheidsrisico of 2. minderjarigheid of handelingsonbekwaamheid van de UBO) mogelijk dat een deel van de gegevens in de UBO-registers worden afgeschermd voor bepaalde groepen.
 - Het kabinet heeft beide kamers op 14 mei 2025 geïnformeerd over de uitwerking van de motie van het lid de Vries. Toegelicht wordt dat afscherming ook mogelijk wordt gemaakt voor personen die aangifte hebben gedaan van bedreiging en dat onderzocht zal worden welke verdere stappen aanvullend nodig zijn om gegevens bij dreiging naar personen in het UBO-register af te schermen.

Communicatie

Geen aanvullende communicatie voorzien.

Politiek/bestuurlijke context

- Het gaat om implementatie van Europese regelgeving die doorgaans doorgang kan vinden ook in demissionaire fases.
- Op 10 februari 2025 heeft het WGO over de Wijzigingswet in de Tweede Kamer plaatsgevonden. Tijdens de stemming over het wetsvoorstel zijn er verschillende amendementen en moties omtrent legitiem belang aangenomen:
 - amendement De Vries/Van der Lee die een voorhangprocedure toevoegt voor de AMvB over legitiem belang (voorhang was eerder ook al toegezegd);
 - amendement Flach dat regelt dat de KvK de UBO's informeert als hun gegevens zijn geraadpleegd;

- motie Flach die oproept om bij de uitwerking van de AMvB het begrip legitiem belang 'strikt' te interpreteren, de privacy van UBO's mee te wegen en de drempel voor toegang hoog te leggen;
- motie de Vries aangenomen om aanvullende maatregelen uit te werken om gegevens van mensen die met bedreiging te maken krijgen te beschermen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.